

Magistrát města Mladá Boleslav
Odbor stavební a rozvoje města – oddělení památkové péče
Komenského nám.61, 293 49 Mladá Boleslav

Č.j.: OStRM – 6103/2018-65
 ☎326 716 244
 E-mail: chumlenova@mb-net.cz

V Mladé Boleslavi dne 13. 3. 2018

Město Bělá pod Bezdězem
Masarykovo náměstí 90
294 21 Bělá pod Bezdězem

ROZHODNUTÍ

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města – oddělení památkové péče, jako příslušný výkoný orgán státní památkové péče (dále jen „správní orgán“) posoudil žádost vlastníka nemovitosti //dle ust. § 14 odst. 2 zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) // města Bělá pod Bezdězem (IČO 00237434), se sídlem Masarykovo náměstí 90, 294 21 Bělá pod Bezdězem, ze dne 30. 1. 2018 ve věci: „**Výměna dřevěných oken v I.np. a II.np budovy. Ve stejných rozměrech jako okna stávající**“ u domu čp. 140 na Masarykově náměstí v Bělé pod Bezdězem, který leží na st. p. č. 72/1 v k. ú. Bělá pod Bezdězem a zároveň se nachází v části historické zástavby města Bělá pod Bezdězem, jejíž území bylo vyhláškou Ministerstva kultury České republiky č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny ze dne 10. září 1992 prohlášeno městskou památkovou zónou, a po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj. NPÚ-321/9445/2018 ze dne 8. 2. 2018 (správní orgán obdržel dne 12. 2. 2018) **rozhodl** podle ust. § 67 zákona č.500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a vydává podle ust. § 14 odst. 3 památkového zákona toto **závazné stanovisko**:

Přílohou žádosti jsou dvě fotografie.

Výměna oken ve 2.NP objektu č p. 140 na Masarykově náměstí v Bělé pod Bezdězem, který stojí na st. p. č. 72/1 v k. ú. Bělá pod Bezdězem, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná za následujících podmínek:

- 1. Nová okna budou zhotovena jako kopie stávajících. Budou dřevěná, osazená ve špaletě, členěná v horní třetině poutcem, v horní i spodní části dělená na dvě otvíravá křídla, přičemž spodní křídla budou v polovině dělená horizontální subtilní příčkou.**
- 2. Nátěr bude krycí v matné středně hnědé barvě.**

Upozorňujeme, že k výměně oken v 1.NP objektu č. p. 140 na Masarykově náměstí v Bělé pod Bezdězem, který stojí na st. p. č. 72/1 v k. ú. Bělá pod Bezdězem, již bylo vydáno rozhodnutí č.j.: OStRM – 25156/2014-227 ze dne 16. 10. 2014.

Odůvodnění

Podle ust. § 14 odst. 2 památkového zákona byla dne 30. 1. 2018 podána vlastníkem nemovitosti městem Bělá pod Bezdězem (IČO 00237434), se sídlem Masarykovo náměstí 90, 294 21 Bělá pod Bezdězem žádost o vydání závazného stanoviska ve věci „**Výměna dřevěných oken v I.np. a II.np budovy. Ve stejných rozměrech jako okna stávající**“ u domu čp. 140 na Masarykově náměstí v Bělé pod Bezdězem, který leží na st. p. č. 72/1

jádro městské památkové zóny. Město chráněné již svou polohou bylo dobře opevněno. Po východní straně jižně od zámku a podél segmentově vypjaté jižní strany města ho chránila jediná hradba. Daleko složitější bylo opevnění po nejsnáze zranitelné západní straně města, kde se fortifikační systém sestával z hlavní hradby, parkánu, parkánové hradby, příkopu a valu. Do města se vstupovalo čtyřmi branami, z nichž se dochovala pouze jediná Česká brána, uzavírající na západě Českou ulici. Bělské opevnění udržuje historický tvar města po západní a zčásti i po severní a jižní straně a působí dosud imponujícím dojmem. Hlavní dominantou městské památkové zóny Bělá pod Bezdězem je bezesporu zámek, který je situován na výběžku městské ostrožny. Zámek je jako celek hodnotným architektonickým organismem, který je dominantou města. Dalšími významnými objekty v městské památkové zóně je například již zmíněné městské opevnění – Česká brána, zbytky opevnění, dále augustiniánský klášter s kostelem sv. Václava, kostel Povýšení sv. Kříže, radnice se šatlavou a další památkově významné objekty. Každý urbanistický zásah postihující skupiny či jednotlivé drobné objekty se v daném prostředí uplatní hrubě a necitlivě. Novostavby na území městské památkové zóny a na místech původních jednopatrových, přízemních objektů je nutno řešit s plným respektováním urbanistických komponentů a celkových pohledových hodnot města. Z hlediska urbanisticko-památkového je nutné ocenit gotickou půdorysnou osnovu města. Nesporně značný význam spočívá v úloze tvůrce specifického městského prostředí daného právě soubory patrových a přízemních domů v silně diferencovaných uskupeních. Každý urbanisticko-architektonický zásah postihující skupinu drobných objektů by rozbil osobitou atmosféru města.

Ve smyslu ust. § 14 odst. 6 citovaného zákona bylo ve věci vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj. NPU-321/9445/2018 ze dne 8. 2. 2018 (správní orgán obdržel dne 12. 2. 2018). Ve svém vyjádření tato odborná organizace navrhané úpravy hodnotí jako přijatelné s podmínkami. V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu bylo žadateli umožněno vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí dopisem č. j.: OSiRM – 6103/2018 ze dne 13. 2. 2018. Vlastník se ve stanovené lhůtě k vyjádření odborné organizace nevyjádřil.

V souladu s ust. § 14 odst. 3 památkového zákona je správní orgán povinen vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. Smyslem vyhlašování památkově chráněných území je na vybraném vzorku nejhodnotnějších staveb a urbanistických celků zachovat kulturně historické hodnoty, jejichž zachování bez památkové ochrany není jisté. To mimo jiné předpokládá omezit či zcela eliminovat úpravy, které u nechráněných staveb k zániku předmětných hodnot vedou. V § 3 odst. c) citované vyhlášky č. 476/1992 Sb., se praví: pro zabezpečení ochrany a péče o památkovou hodnotu zóny, kterou tvoří zejména význam daného území pro historickou, kulturní a jinou osobitost místa, historické vazby nemovitostí a prostorů a vnější i vnitřní obraz sídla, se stanoví tyto podmínky: využití jednotlivých objektů a prostorů musí odpovídat jejich kapacitě a technickým možnostem a musí být v souladu s památkovou hodnotou zóny. Důvodem prohlášení bylo zabezpečení ochrany a péče o hodnotu zóny, tvořenou významem daného území pro historickou a kulturní osobitost místa vazby nemovitostí a prostorů. Předmětem ochrany v památkové zóně je v tomto případě charakter, architektura a exteriér objektu. Z historického hlediska mohou být informace získané i ze zdánlivě obyčejného prvku nebo stavby velmi cenné. Podmínky jsou směřovány k zachování autentického vzhledu domu a jeho architektonického výrazu. Dům si zachoval neorenesanční charakter fasády, která se pohledově uplatňuje v prostoru náměstí. Tento charakter jen umocňují právě dřevěné okenní výplně se subtilními rámy a dochovaným původním členěním a profilacemi. V souladu s Úmluvou o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb. m. s., která je v souladu s ust. čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, v platném znění, se architektonickým souborem rozumí homogenní skupiny městských nebo venkovských budov, které jsou pozoruhodné svým historickým, archeologickým, uměleckým, vědeckým, společenským nebo technickým

jádro městské památkové zóny. Město chráněné již svou polohou bylo dobře opevněno. Po východní straně jižně od zámku a podél segmentově vypjaté jižní strany města ho chránila jediná hradba. Daleko složitější bylo opevnění po nejsnáze zranitelné západní straně města, kde se fortifikační systém sestával z hlavní hradby, parkánu, parkánové hradby, příkopu a valu. Do města se vstupovalo čtyřmi branami, z nichž se dochovala pouze jediná Česká brána, uzavírající na západě Českou ulici. Bělské opevnění udržuje historický tvar města po západní a zčásti i po severní a jižní straně a působí dosud imponujícím dojmem. Hlavní dominantou městské památkové zóny Bělá pod Bezdězem je bezesporu zámek, který je situován na výběžku městské ostrožny. Zámek je jako celek hodnotným architektonickým organismem, který je dominantou města. Dalšími významnými objekty v městské památkové zóně je například již zmíněné městské opevnění – Česká brána, zbytky opevnění, dále augustiniánský klášter s kostelem sv. Václava, kostel Povýšení sv. Kříže, radnice se šatlavou a další památkově významné objekty. Každý urbanistický zásah postihující skupiny či jednotlivé drobné objekty se v daném prostředí uplatní hrubě a necitlivě. Novostavby na území městské památkové zóny a na místech původních jednopatrových, přízemních objektů je nutno řešit s plným respektováním urbanistických komponentů a celkových pohledových hodnot města. Z hlediska urbanisticko-památkového je nutné ocenit gotickou půdorysnou osnovu města. Nesporně značný význam spočívá v úloze tvůrce specifického městského prostředí daného právě soubory patrových a přízemních domů v silně diferencovaných uskupeních. Každý urbanisticko-architektonický zásah postihující skupinu drobných objektů by rozbil osobitou atmosféru města.

Ve smyslu ust. § 14 odst. 6 citovaného zákona bylo ve věci vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj. NPÚ-321/9445/2018 ze dne 8. 2. 2018 (správní orgán obdržel dne 12. 2. 2018). Ve svém vyjádření tato odborná organizace navrhané úpravy hodnotí jako přijatelné s podmínkami. V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu bylo žadateli umožněno vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí dopisem č. j.: OStRM – 6103/2018 ze dne 13. 2. 2018. Vlastník se ve stanovené lhůtě k vyjádření odborné organizace nevyjádřil.

V souladu s ust. § 14 odst. 3 památkového zákona je správní orgán povinen vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. Smyslem vyhlášení památkově chráněných území je na vybraném vzorku nejhodnotnějších staveb a urbanistických celků zachovat kulturně historické hodnoty, jejichž zachování bez památkové ochrany není jisté. To mimo jiné předpokládá omezit či zcela eliminovat úpravy, které u nechráněných staveb k zániku předmětných hodnot vedou. V § 3 odst. c) citované vyhlášky č. 476/1992 Sb., se praví: pro zabezpečení ochrany a péče o památkovou hodnotu zóny, kterou tvoří zejména význam daného území pro historickou, kulturní a jinou osobitost místa, historické vazby nemovitostí a prostorů a vnější i vnitřní obraz sídla, se stanoví tyto podmínky: využití jednotlivých objektů a prostorů musí odpovídat jejich kapacitě a technickým možnostem a musí být v souladu s památkovou hodnotou zóny. Důvodem prohlášení bylo zabezpečení ochrany a péče o hodnotu zóny, tvořenou významem daného území pro historickou a kulturní osobitost místa vazby nemovitostí a prostorů. Předmětem ochrany v památkové zóně je v tomto případě charakter, architektura a exteriér objektu. Z historického hlediska mohou být informace získané i ze zdánlivě obyčejného prvku nebo stavby velmi cenné. Podmínky jsou směřovány k zachování autentického vzhledu domu a jeho architektonického výrazu. Dům si zachoval neorenesanční charakter fasády, která se pohledově uplatňuje v prostoru náměstí. Tento charakter jen umocňují právě dřevěné okenní výplně se subtilními rámy a dochovaným původním členěním a profilacemi. V souladu s Úmluvou o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb. m. s., která je v souladu s ust. čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, v platném znění, se architektonickým souborem rozumí homogenní skupiny městských nebo venkovských budov, které jsou pozoruhodné svým historickým, archeologickým, uměleckým, vědeckým, společenským nebo technickým

významem, které jsou navzájem dostatečně spojitě, aby představovaly topograficky vymezitelné jednotky. Podle článku 3 se Česká republika zavázala přijmout zákonná opatření na ochranu architektonického dědictví a zajistit v rámci těchto opatření prostředky specifickými pro Českou republiku nebo region ochranu památek, architektonických souborů a míst. Podle čl. 7 předmětné Úmluvy se každá strana zavazuje v okolí památek, uvnitř architektonických souborů a v prostoru míst prosazovat opatření k obecnému zlepšení kvality prostředí. Zároveň správní orgán upozorňuje na rozsudek bavorského Správního soudního dvora č. 2 B94.2926, který uvádí, že je třeba se zaměřit především na zásadu materiálové pravdivosti, pravdivosti díla a pravdivosti formy. Při všech opatřeních na stavební památce mají být používány stavební materiály, které odpovídají historickým materiálům nebo jsou s existující substancí srovnatelné. Stavbě přiměřeným materiálem je tudíž dřevo, které rozhodujícím způsobem spoluurčuje vzhled povrchových ploch a profilaci. Europrofily jsou ze dřeva a splňují podmínku materiální pravdivosti díla. Ze správní praxe vyplývá, že osazování eurooken je v prostředí městské památkové zóny povolováno, nicméně výhradně u oken novodobých. Podmínka materiální pravdivosti je pouze jednou ze zásad památkové péče. Truhlářsky zhotovené okenní výplně se výrazně podílejí na vzhledu fasády. Profilace okenních ráků a klapáček často navazuje na architektonické členění fasády. Nemalým podílem se na celkovém vzhledu uliční fasády objektu uplatňuje i způsob otvírání oken a původní kování. Europrofily zatížené dvojítm zasklením jsou masivnější a ubírají světlost interiéru. Mocnost profilů často nedovoluje zajistit stejný systém otvírání jako původní dřevěná okna a původní členění je nefunkční pouze naznačené nalepovacími lištami. Původní způsob otvírání je tak často nahrazen výklopným systémem a naznačené členění ztrácí své opodstatnění a působí v prostoru městské památkové zóny nelogicky. Masivnější a podstatně těžší eurookna nemohou být zavěšena na historicky cenných pantech do původních ráků. Jejich instalací tak dochází k demolicí špaletového dřevěného obložení včetně často profilovaných ráků a historických závěsů. Obdobně je nemožná instalace původních kliček a kování do europrofilů. Výrobci eurooken sice nabízí zhotovení „historického“ kování, nicméně jde o pouhou náhražku, jejíž tvary jsou spíše líbivé, než by měli skutečné historické opodstatnění. Profilace ráků eurooken je možná, nicméně už jde o zakázkovou výrobu, která je po finanční stránce náročná a při veškeré snaze se mocností ráků nemůže přiblížit truhlářsky zhotoveným oknům.

Jako důvod k instalaci eurooken není považována ani otázka energetické náročnosti budovy. V ustanovení § 7 odst. 5 písm. b) zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, se uvádí, že požadavky na energetickou náročnost budov nemusejí být splněny u budov, které jsou kulturní památkou, anebo nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně, pokud by s ohledem na zájmy státní památkové péče splnění některých požadavků na energetickou náročnost těchto budov výrazně změnilo jejich charakter nebo vzhled; tuto skutečnost stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek doloží závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče.

Stávající barevná úprava oken vychází z dobového přesvědčení, že nátěr v odstínu palisandrového dřeva je historickým odstínem. Zdejší správní orgán nemá informace o povrchové úpravě původních oken, nicméně z analogií na obdobných stavbách lze odvodit, že pro období historizujících slohů jsou typické lomené nebo středně hnědé barvy. Stanovením podmínky č. 2 správní orgán zároveň navazuje na již schválenou barevnost oken a dveří v 1.NP objektu.

Správní orgán nepřevzal část první podmínky z vyjádření odborné organizace týkající se možnosti osazení izolačních dvojskel do vnějších okenních ráků, neboť osazením dvojskla nemůže být zachována mocnost okenních křidel. Dvojsklo včetně těsnění je těžší než jednoduché zasklení a tomuto vyššímu zatížení musí být přizpůsobena i mocnost okenních křidel. Objekt není využíván k bydlení, je sídlem městské příspěvkové organizace a slouží kulturnímu vyžití. Vyšší finanční náklady na vytápění jsou z pohledu zástupce

správního orgánu vyváženy historickou autenticitou objektu i jeho polohou a dostupností v centrální části města.

Upozorňujeme, že k výměně oken v 1.NP u předmětného objektu již bylo vydáno rozhodnutí č.j.: OStRM – 25156/2014-227 ze dne 16. 10. 2014. Vydáním nového rozhodnutí v této věci by správní orgán porušil § 48 odst. 2 správního řádu (Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.).

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města - oddělení památkové péče, který žádost posoudil, se ztotožnil s vyjádřením odborné organizace státní památkové péče, vyhodnotil výše uvedené podklady a po provedeném správním řízení rozhodl v souladu s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku.

Veškerá stavební činnost na území památkové zóny musí být v souladu s památkovým zákonem, provedena dle podmínek závazného stanoviska Magistrátu města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města – oddělení památkové péče.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dle ust. § 83 odst. 1 správního řádu odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. V případě, že si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne uložení nevyzvednete, považuje se za okamžik doručení poslední den této lhůty. Odvolání se podává ke Krajskému úřadu Středočeského kraje se sídlem v Praze, odboru kultury a památkové péče, Zborovská 11, Praha 5 – Smíchov prostřednictvím Magistrátu města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města – oddělení památkové péče, s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis.

Otisk úředního razítka

Ing. Monika Burešová
vedoucí oddělení památkové péče

Na vědomí

- NPÚ ÚOPSČ v Praze
- Bělá pod Bezdězem, stavební úřad